

Kommunalval

Walter Lippmann, Havanna
översättning Zoltan Tiroler

Igår var det den stora valdagen. Jag promenerade runt i stadsdelen Vedado, där jag bor, i Centro Habana och Kinakvarteret. Vandrigen tog mig förbi dussintals platser där röstning pågick. Jag tror att Kuba måste vara den lättaste platsen i världen att rösta på.

Röstlängder är uppsatta utanför varje vallokal, så alla kan se vilka som är röstberättigade. Vallokalerna bemannas av frivilliga i kvarteret och några barn som tillhör pionjärerna. De gör honnör för varje person som lagt sin röst i valurnan. Klockan 18 stängs lokalerna och röstsedlarna räknas för hand under allmänhetens överinsyn.

Varje kandidat har sin levnadshistoria, de organisationer han/hon tillhör och ett färgfoto på 10x15 centimeter uppsatt. En del av männen ser ut som det var länge sedan de bar slips.

Att rösta är inget tvång, men uppmuntras starkt. Eftersom det inte förekommer någon valkampanj eller valpropaganda, så röstar man på den man känner som mest kvalificerad att ta bra beslut. Man väljer alltså inte utifrån olika politiska linjer.

Tyngdpunkten ligger på det folkliga deltagandet. Att inte gå och rösta är att dra till sig uppmärksamhet. Missnöje kan uttryckas på två sätt: blankröster eller ogiltiga röster. Om siffrorna för blankröstning är korrekta, och det finns ingen anledning att tro att de inte är det, så är det anmärkningsvärt att så lite otillfredsställdhet visas. Än mer så eftersom det finns missnöje kring många aspekter av dagligt liv, men i stort sett väljer folk inte att markera det i valen.

Kubanska nyhetsbyrån ACNs rapporter under valdagen 21.10:

KOMMUNALVALEN HAR BÖRJAT

Kubaner av alla de slag började strömma till vallokalerna redan tidigt på söndagsmorgonen för att välja sina representanter till de 169 kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Sammanlagt öppnade 37 749 vallokaler klockan 7 till tonerna av nationalsången. Som vanligt vaktas valurnorna av skolbarn i sina uniformer. Valen är allmänna, direkta och hemliga som ett uttryck för verkligt nationellt oberoende och självbestämmande. 37 250 medborgare var nominerade varav 29 % kvinnor och 23 % ungdomar. I september hölls 50 760 nomineringsmöten på lokalnivå. Där deltog drygt 7 miljoner människor, dvs. 84 % av alla fyllda 16 år. Totalt kommer 15 236 fullmäktigeledamöter att väljas under den första valomgången och den andra som hålls 28 oktober. De kommer att företräda sina egna grannskap under 2,5 år i kommunfullmäktige.

DELTAGANDE DEMOKRATI

Parlamentets talman Ricardo Alarcon var glad över att: "Antalet kandidater ökar för varje val och alltför många kvinnor deltar i processen." Utrikesminister Felipe Perez Roque betonade när han röstade, att det massiva valdeltagandet är ännu ett uttryck för en genuin deltagardemokrati: "Kubanska folket nominerar och väljer sina representanter. Här ser vi hur folket utövar sin makt, inte penningen". På Kuba väljs fullmäktigeledamöterna utifrån sina beprövade egenskaper, i motsats till andra länder där demagogi och tomma löften härskar. På Kuba kan ledamöterna avsättas av sina väljare under mandatperioden och de måste rapportera till sina väljare om vad de gör för att utveckla kommunen.

DIPLOMATKÅREN SYNAR VALEN

Att valen gick rätt till bekräftades på söndagen av diplomater från flera asiatiska, afrikanska och europeiska länder som fick en genomgång om valproceduren, från nomineringen av kandidater på kvartersmöten, fram till röstningen och sedan besök på vallokal. Jamaicas ambassadör, Elinor Sherlock, uppskattade utrikesministerns initiativ att i detalj förklara valprocessen. Hon tyckte den var djupt demokratisk eftersom "det är folket som nominerar istället för politiska partier." Under vallokalsbesök i Havanna kunde diplomaterna se att valet var öppet och välorganiserat, med ett strikt iakttagande av procedurerna. De talade med medlemmar i de lokala valkommissionerna och med skolbarn som vaktade valurnorna. De kontrollerade röstbåsen och konstaterade att valhemligheten iakttogs. De fick också veta att de valda representanterna inte får någon ersättning eller några privilegier för sitt arbete.

FUNKTIONSHINDRADE OCKSÅ SÅ KLART

- Genom att rösta gör jag min medborgerliga plikt. För sju år sedan blev jag den första blinda och döva kubanska kvinna som fick ett implantat, tack vare revolutionen. Detta säger Rosa Amelia Castellanos, bibliotekarie för andra med nedsatt syn. Liksom andra med och utan fysiska funktionshinder forts. sid 9

”Gathörnsdemokrati”

Det här är demokrati på kubanskt vis: salsamusik och handuppräckning i ett gathörn i Gamla Havanna. Rytterna strömmar ut från högtalare som placerats på trottoaren och kallar de ca 150 grannarna att samlas och nominera kandidater till huvudstadens kommunfullmäktige.

- Kolla noga – det här är demokrati, säger Mario Hernandez, aktivist i kvarterets CDR-kommitté, samtidigt som han pekar med ett finger på en journalists bröst vid hörnet på Villegas och O’Reillygatan.

- Här förekommer inga gevär och inget förtryck, tillägger en 71-åring med en fet cigarr inklämd mellan tänderna. Du ska få se. Det kubanska valsystelet vilar delvis på dessa kvartersmöten. Med 2,5 års mellanrum kallas till kvartersmöten där alla som fyllt 16 år kan nominera kandidater till kommunfullmäktige. Dessa nomineringsmöten organiseras av valmyndigheten och CDR-kommittéerna. De nominerade är valbara till kommunfullmäktige som i sin tur nominerar kandidater till Kubas Nationalförsamling (parlamentet). Och Nationalförsamlingen utser i sin tur landets regering.

Ca en tredjedel av de 37 238 kandidaterna som nomineras är inte medlemmar i Kommunistpartiet. De väljs för att deras grannar vill ha dem. På O’Reillygatan kommer familjer ut från de fullpackade lägenheterna för att delta i nomineringarna. En av organisatörerna ropar att mötet snart ska börja.

från sid 8
röstade Rosa Castellanos i vallokalen hemmavid där hon fick hjälp av två skolbarn. Hon berättade att nu har ett hundratal döva kubaner fått implantat så att de lättare kan delta i samhällslivet. Det kirurgiska ingreppet, som är mycket kostsamt i många länder, utförs gratis här. Rosa Castellanos föddes blind och hon blev dessutom dövd år 2000.

- Räck upp händerna för att rösta, men gör det inte mer än en gång, säger hon. Snart trolas en mikrofon fram, musiken tystnar och fyra kandidater presenteras.

- Vi känner honom alla som en god granne och en som arbetar bra, säger en kvinna till stöd för den förste nominerade, partimedlemmen Buenaventura Fernandez.

- Vi skulle väl kunna lämna manschauvinismen bakom oss och nominera en kvinna, ber en man och hyllar den enda kvinna som föreslagits.

När Fernandez’ namn ropas upp höjs 63 händer. De andra tre kandidaterna får bara 39 röster att dela på. Fernandez är medelålders och nominerad för första gången. Men han ”är redan känd av folk här”, säger Jorge Guerrero, en 59-årig mekaniker i hamnen och en av dem som röstade på den vinnande kandidaten. Källa APS, 2007-10-02 / ZT

ANDRA STEGET:

TILL NATIONAL- OCH LÄNSFÖRSAMLINGAR

De nyligen valda kommunfullmäktige arbetar intensivt med att nominera kandidater till det andra steget som gäller länsförsamlingar och nationalförsamlingen (parlamentet).

Enligt den kubanska grundlagen är det kommunfullmäktige som har ansvar att fastställa listor på kandidater som sedan kan väljas eller avvisas av väljarna vid valurnorna. Enligt rapporter från valkommissionen så kommer listorna att inledningsvis innehålla fler än 55 000 namn, av vilka 614 ska väljas till nationalförsamlingen och 1 291 till länsförsamlingarna. Mandatperioden är fem år.

Listorna började förberedas redan i september av valberedningar bestående av representanter för folkrörelserna: fackförbunden i CTC, CDR -Kommittéerna för Revolutionens Försvar, kvinnoförbundet FMC, småbondeförbundet ANAP samt gymnasie- och universitetsförbunden FEEM respektive FEU. På Kuba har man rösträtt från 16 års ålder.

Källa: ACN, 2007-11-27/ZT

VALRESULTAT

Resultat av första omgången: Valdeltagande 96,5 %, blankröster 4 %, ogiltiga 3 %. I första omgången valdes ca 80 % , 12,208 kommunfullmäktigeledamöter, dvs de fick över 50 % av rösterna. Söndagen 28 oktober ägde andra omgången rum i över 3.000 valdistrikt, fler än någonsin tidigare, för att välja mellan de två som fick flest röster i första omgången, men där ingen kom över 50 %. En dryg tredjedel är partimedlemmar. När alla 169 kommunfullmäktigeförsamlingar konstituerat sig blev en av de första uppgifterna att fastställa kandidatlistorna till nationalförsamling och länsförsamlingar. Det var klart i början av december, för första gången med över 40 % kvinnliga kandidater. Alla kandidater ställde sedan upp på möten runt om i sina valdistrikt, i bostadskvarter och på arbetsplatser inför valet den 20 januari av de 614 parlamentsledamöterna.